

Viesturs Pimenovs vada pasažieru dīzeļvilcienus

Viņš ir pateicīgs vecākiem, jo viņi pierunāja kļūt par dīzeļlokomotīves mašīnistu, uzsverot, ka dzelzceļš ir mūžīgs.

Egītas Terēzes Jonānes foto

Egīta Terēze Jonāne

Ar Viesturu sarunājam interviju svētdienas pēcpusdienā, kad viņa vadītais pasažieru dīzeļvilciens Rīga–Daugavpils ieradās Daugavpils dzelzceļa stacijā. Viņš sarunas sākumā atzīst, ka šoreiz ir tā retā reize, kad darba gaitas atvedušas uz Latgali, viņš visbiežāk ved pasažierus citos virzienos.

Izglītību ieguva Daugavpilī

Viesturs dzimis Ilūkstē, turpat pabeidzis Ilūkstes 1. vidusskolu, sportojis zem Daugavpils novada Sporta skolas karoga un iesaistījies Zemessardzē. Pēc skolas, vecāku pierunāts, ka jebkurā dzīves situācijā dzelzceļš paliks, Viesturs iestājās toreizējā Latgales Transporta un sakaru tehniskajā skolā Daugavpilī (šodien tas ir profesionālās izglītības kompetences centrs «Daugavpils tehnikums»).

«Iestājos vagonu speciālistu kursā, jo mašīnistu kursā netiku, tomēr otrajā kursā varēju pāriet uz mašīnistu kursu. Tā sākās mans ceļš uz profesiju. Mācījos ar apziņu, ka būs profesija, un tikai trešā kursa beigās un ceturrtā kursā sākumā, kad mēs gājām praksē, man lokomotīvu mašīnista profesija iepatīkās. Mēs pusgadu pavadījām gan lokomotīvu remontu cehā, gan arī vilcienos, braucot līdz dīzeļlokomotīvu vadītājiem dažādos virzienos. Tobrīd sapratu, ka tas ir tas, ko vēlos darīt visu atlikušo dzīvi,» pastāstīja Viesturs.

No preču vilcieniem uz pasažieru

Viesturs ir specializējies dīzeļvilcienu lokomotīvu vadīšanā, pārzina gan vecā laidiena, gan modernizētos modeļus. Viņa pirmā darba vieta bija lokomotīvu remontu cehs Daugavpilī. «Un tad vienā pirmdienā man piedāvāja strādāt Rīgā par kravas vilcienu dīzeļlokomotīvu mašīnista palīgu, bet otrdienas vakarā bija jāsniedz atbilde – jā vai nē. Tobrīd nospriedu, ka dzīvē ir kaut kas jāmaina, turklāt mani kursabiedri jau bija Rīgā un strādāja šo darbu, atsauksmes bija labas, tāpēc arī es aizbraucu strādāt uz Rīgu. Pirmos divus mēnešus piešķīra dienesta viesnīcu, pēc tam uz Rīgu atbrauca sieva, un mēs sākām dzīvot dzīvoklī. Tagad varu teikt, ka no 2015. gada aprīļa esmu rīdzinieks,» teica Viesturs.

Kad kravas vilcienu dīzeļlokomotīves mašīnista palīga darbā bija aizsteigušies pieci gadi, Viesturs nolēma, ka atkal jālaujas dzīves pārmaiņām (tobrīd arī kravu pārvadājumi samazinājās). Viņš pieteicās pasažieru dīzeļvilciena mašīnista vakancei. Tas ir īstais aicinājums, teica Viesturs un pastāstīja, kādas profesijas atšķirības ir mašīnistam un mašīnista palīgam.

«Var pienest pat kafiju

Mašīnists vada vilcienu, un viņam palīdz palīgs. Ja ir vajadzība, palīgs var mašīnistam pasniegt kafiju, piemēram, tad, kad pasažieri jāved naktī. Viesturs teica: «Bieži strādāju viens, un palīgs brauc līdz retāk, bet, ja ir garie maršruti un seši vagoni (kā tas bija šodien no Rīgas uz Daugavpili), palīgs man palīdz. Palīgs atvieglo ikdienu, piemēram, ja ir kāds sīks bojājums, viņš novērs to. Gan mašīnistam, gan mašīnista palīgam ir tāda pati atbildība par pasažieriem un vilcienu, turklāt tu nevari strādāt tandēmā, ja neuzticies palīgam.»

Kāda ir mašīnista darbdiena?

Viesturs darbā ierodas stundu pirms došanās ceļā, pārbauda dīzeļvilcienā eļļas, šķidrumus, agregātu stāvokli utt., un visu konstatēto reģistrē žurnālā.

Tikai tad Viesturs iedarbina dīzeļlokomotīvu un dodas ceļā. Piemēram, intervijas svētdienā viņš darbu sāka astoņos no rīta un pabeidza to tikai pirmdien: tāpat pirmais brauciens maršrutā Rīga–Daugavpils, pēc intervijas atpakaļceļš uz Rīgu, tad vakara brauciens uz Cēsīm, tur viņš atkāpināja trīs vagonus un devās uz Valmieru. Tad Viesturs Valmierā varēja četras stundas pagulēt, pēc tam no rīta brauca maršrutā Valmiera–Rīga. Tad mazliet atpūtās, lai pēcpusdienā atkal dotos ceļā un citā virzienā.

Vilcienam jāpienāk laikā

Vilcienu satiksmē svarīgs ir pienākšanas laiks pieturās (ir kustību grafiks, kas mašīnistam jāievēro obligāti, un korekcijas var būt tikai lielu sniegunu vai satiksmes negadījumu dēļ), uzsvēra Viesturs, un izskaidroja: «Pierīgā elektrovilcieniem intervāls starp pieturām ir trīs – četras minūtes, bet ārpus Rīgas, kur kursē dīzeļvilcieni, piemēram, virzienā uz Latgali – desmit un vairāk minūtes.» Vilcienu kustību Latvijā, tāpat kā visā pasaulē, organizē dispečers, iestarpināja Viesturs.

Vaicāju, kā var vilciens iebrukt stacijās minūti minūtē. Mašīnista darbs ir ļoti, ļoti atbildīgs, teica Viesturs, piebilstams, ka viņš katru gadu kopā ar citiem mašīnistiem kārto eksāmenu. Tas jāizdara trīs mēnešos, un eksaminētājs ir mašīnista instruktors. Eksāmenā jāzina visi dzelzceļa ceļu izvietojumi, to numuri, jāatbild, ar kādu ātrumu brauksi instruktora izvēlētajā ceļā, jo Latvijā ir maršruti, kur var braukt ar ātrumu 120 km/h, un ir posmi, piemēram, maršrutā Rīga–Liepāja, kur vidējais ātrums ir 80 km/h, kā arī ir posmi, kur vilciens var «paripot» jeb braukt bez vilces. Viesturs vēlreiz iestarpināja, ka vilcienam, ar kuru viņš atveda pasažierus uz Daugavpili, ir 15 jaudas pozīcijas.

«Mašīnistam, pat pamodināt naktī, jāzina arī konkrētā maršrutā ceļa profils, tas ir, visi kalniņi, pakalniņi, likumi, lejas... Viņš nezina, ko vaičās instruktors, tāpēc jāzina no galvas visi virzieni un to ceļa profili. Nedrīkst ignorēt arī kilometrus, tāpēc uz dzelzceļa ik pēc 100 m redzam kontrolstabiņus, bet ik pēc desmit šādiem kontroles stabiem ir lielie kilometru stabi. Tāpat mašīnistam jāseko līdz dzelzceļa luksoforu darbībai, tāpēc kabīnē ir luksofors, kas dublē lielo luksoforu rādījumus. Šiem rādījumiem ir jāsakrīt. Viņam jāzina atbildes uz drošības jautājumiem, piemēram, ja stacijā nav perona, pasažierus izlaist nedrīkst.

«Mašīnista darbs prasa lielu koncentrēšanos gan eksāmenā, gan ikdienas darbā (piemēram, sniegunos un lapkritī rudenos lokomotīve jābremzē laikus), tomēr palīdz pieredze un vēlēšanās mācīties, turklāt ar gadiem parādās arī iekšējā sajūta, vai dari pareizi. To nevar iemācīt. Ja tu zini ceļa profilu, staciju izvietojumu, un ja uzticies pieredzei un iekšējai balsij, tad pasažieri no punkta A līdz punktam B ieradīsies laikā,» atzina Viesturs.

Iestarpināju, ka Viesturam šajā darbā ir jārūpējas par savu veselību, tāpēc viņš lieto arī austiņas, kas pasargā no lielā trokšņa brīžos, kad viņam jāstrādā dīzeļmotora telpā. Tāpat viņš brīvdienās atpūšas ar ģimeni, dodoties uz Dagdu vai Daugavpili, un ziemās labprāt makšķerē uz Peipusa Igaunijā.

Pasažieri pateicas

«Viesturs saņem pasažieru pateicības, lai gan mašīnistus vilcienos redz retāk nekā konduktorus. Viņš atminējās, ka pagājušajā vasarā braucienā no Rīgas uz Liepāju, piestājot Jelgavā, viņš pagaidīja divas pasažieres – seniores, kuras bija sajaukušas peronus. Konduktore pateica Viesturam paldies, vēlāk jau galastacijā Liepājā seniores pašas pienāca klāt un teica lielu paldies, ka viņš neaizbraucu prom bez viņām.

Mašīnistam nav divu vienādu braucienus un divu vienādu darba dienu, turklāt katrs mirklis rada gandarījumu, ka mašīnista profesija ir uz mūžu, tas dara laimīgu, jo vari palīdzēt cilvēkiem nokļūt no punkta A līdz punktam B, teica Viesturs un devās uz Daugavpils dzelzceļa staciju, lai pasažierus aizvestu uz Rīgu.

UZZIŅAI

Dīzeļlokomotīves vadītāja (mašīnista) darba pienākumi:

- * vadīt dīzeļlokomotīvu;
- * pārbaudīt dīzeļlokomotīvu;
- * veikt noteiktos tehniskās apkopes darbus;
- * pārbaudīt bremžu sistēmu;
- * pārbaudīt smērvielas, degvielu, dzesēšanas šķidruma, ūdens līmeni;
- * veikt signalizācijas un modrības sistēmas pārbaudi;
- * aizpildīt tehnisko dokumentāciju;
- * lietot vilciena vadīšanas režīmus atkarībā no vilciena veida, svara un garuma;
- * ievērot vilciena kustību sarakstu;
- * sekot iekārtu un palīgiekārtu darbībai;
- * nodrošināt satiksmes drošību;
- * piekabināt vai atkābināt dīzeļlokomotīvu no ritošā sastāva;
- * atpazīt un pieņemt lēmumus nestandarta situācijās (ja radušies bojājumi vai apdraudēta satiksme) utt.

(Avots – Valsts izglītības satura centrs)

Viestura aicinājums jauniešiem mācīties par mašīnistiem, jo:

- * tas ir romantisma caurausts darbs (piemēram, tu redzi, kā nomainās četri gadalaiki, un katru gadu tās ainavas ir atšķirīgas; baudi saullēktus un saulrietus);
- * tas ir labi atalgots darbs;
- * tas ir darbs, kas gadu skrējienā var kļūt arī par hobiju. ▣

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Viesturs Pimenovs vada pasažieru dīzeļvilcienus» saturu atbild SIA «Vīetēja»».

MAF
Mediju atbalsta fonds